

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A főváros külföldi kölcsönei*

Forrás:

Népszava

Bn

(Hely)

1924. 10. 21.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

389.5

Hely

Idő

"1924"

Személy

Helyszám

A főváros külföldi kölcsönei.

* *
A két baseli egyezmény.

Amint jeleztük, a főváros tanácsa a szerdai közgyűlést pótló tanácsülés elé terjeszti a külföldi kölcsönök törlesztésére vonatkozó legújabb baseli egyezményt. Az előző baseli egyezményt 1923 áprilisában kötötte meg a főváros a hitelezőivel, amikor Wolff Károly tárgyalta velük és létrejött az a szerenésetlen ideiglenes egyezmény, amely

teljesen elrontotta a főváros pozícióját a hitelezőkkel szemben

a most megkötött újabb ideiglenes egyezmény-nél és az egy év múlva bekövetkezendő végleges egyezkedési tárgyalásoknál.

A keresztény községi kurzus emberei — amikor a kurzus mézes hónapjaiban az ellenzék figyelmeztette őket, hogy a hajszák rendezése helyett a külföldi kölcsönt rendezzék — nyeglén vállalt vontak: „Az adósságot nem mi csináltuk — mondották —, nem fizetünk!” De elkövezték azt a hallatlan mulasztást is, amelyet most, különösen a németek kölcsönével kapcsolatban kell majd keservesen megbánni a főváros adófizetőinek: *fillérekért lehetett volna kellő időben összevásárolni a kölcsönkötvényeket...* Nem, addig hagyták a dolgot, amíg a német kötvényeket átsibolták más nemzetbeli hitelezők kezébe, a hitelrendezési akció pedig fölverte a kötvények árát. A kár, amely a kurzus mulasztása miatt ekként éri a főváros adófizetőit, szinte fölbeesülhetetlen.

Amikor Wolff Károly 1923-ban hazajött Baselből, végighengegte a fővárost azzal, hogy ő az ideiglenes egyezményt — koronatorlesztésben csinálta meg, tehát a fővárost függetlenné tette érzében a korona akkori romlandóságától. Pontosan meg is mondta: havi 200 millió a részlettörlesztés.

Egy kis szépséghibája is volt az egyezménynek, amiről már kevesebbet beszéltek Wolffék.

Az tudniillik, hogy a 200 millió csak fizetési minimum, ellenben lekötötték a 10%-os pótdadót a villamosközlekedés jövedelme és a fővárosi elektromos művek áramfogyasztása után. A közlekedési és világítási adó végösszege pedig a villamos- és az elektromos-áram drágításától függő tényező lévén, *kiderült, hogy a koronatorlesztés csak humbog és a főváros népe rosszabb helyzetbe került, mintha svájci franktorlesztésre kötelezte volna a fővárost a kurzusvezetőség.* Az elektromos-áramot és a villamosközlekedést — ugyanis — sokkal rapidabban drágították, mint ahogyan a korona romlott.

A legújabb tárgyalások már bizonyos kellemetlen hangulattal indultak meg. A külföldi hitelezők „sajnálattal állapították meg”, hogy a főváros „különböző okokból halogatta” az értekezletet. „Márpedig — irták a hitelezők — ezek a halogatások csak fölöttébb ártalmasok lehetnek a magyar érdekekre magukra...” „Ez a késedelem — ugymond — azt a veszélyt rejti magában, hogy Budapest városának hitelezőiben kedvezőtlen hangulatot ébreszt.” E kitételek a bizalmatlanságot juttatják kifejezésre. Legalább részben, ennek kell tulajdonítanunk

az új megállapodásnak ama fölötté költséges és megszégyenítő részletét, hogy a külföldi hitelezők a főváros költségén öt tagu ellenőrzőbizottságot küldenek a fővárosba, hogy az a főváros pénzügyi helyzetét megvizsgálja és ily irányban a tetszése szerinti fölvilágosításcsat korlátozás nélkül megkaphassa, sőt a végleges egyezményt az így szerzett adatok alapján maguk a hitelezők készíthessék elő.

Itt tűnik ki mennyire végzetes volt Wolffék struccpolitikája.

Maguk a fizetési föltételek is *súlyosbódtak.* Az eddigi látszólagos koronafizetések hazugságát a hitelezők nem akceptálták, nyílt kártyákat követeltek. Kikötötték az 1924. évre 140.000 font sterling minimális fizetést, 1925-re 168.000 fontot. Ami azt jelenti, hogy 1924-ben havi 4 milliárd, 1925-ben havi 4,8 milliárd a fizetési minimum. Ez azonban csak látszat, mert *továbbra is lekötötték a Wolffék által már lekötött 10%-os világítási és közlekedési adó elviselhetetlen terheit.*

Utánunk az özönvíz! — ez a jelszó ütötte rá a bélyegét az alapjában elrontott kölcsönrendezésre.